

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Відповідальність міжнародних організацій є питанням складним, адже це відповідальність суб'єкта, який створюється на основі узгодження воель інших суб'єктів міжнародного права, а саме – держав.

Міжнародно-правова відповідальність – це правовідносини, що виникають за міжнародним правом внаслідок міжнародно-протиправного діяння щодо припинення міжнародно-протиправного діяння та відшкодування будь-якої завданої шкоди [1].

Обсяг відповідальності міжнародної організації визначається обсягом її правосуб'єктності. Так як обсяг правосуб'єктності міжнародної організації різний, то і обсяг її відповідальності – також.

Додаткові труднощі виникають у зв'язку з тим, що міжнародні організації активно розвиваються, відповідно й практика міжнародної відповідальності також.

Згідно зі статтею 2 Статей про відповідальність міжнародних організацій 2011 року міжнародна організація повинна володіти міжнародною правосуб'єктністю, щоб бути суб'єктом міжнародної відповідальності [2].

Здатність нести міжнародну відповідальність, тобто бути деліктоздатними, впливає з міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій.

Статути деяких міжнародних організацій чітко прописують їх міжнародну правосуб'єктність¹, інші – нічого про неї не згадують.

Єдиного підходу щодо правосуб'єктності міжнародних організацій у тому випадку, коли статут її прямо не передбачає, немає². Фактично, в основі правової природи міжнародної організації, а також і її відповідальності, лежить Консультативний висновок МС ООН *Reparation for Injuries Suffered in the Service of the United Nations* 1949 року [3].

Установчі акти міжнародних організацій не містять загальних норм, що регулюють питання їх відповідальності.

Враховуючи швидкий розвиток та динамічну природу міжнародних організацій, обсяг правосуб'єктності міжнародної організації, фактично, ґрунтується на установчому акті, обмежується цілями та функціями, якими наділяють її держави члени, а розширюється на основі повноважень неявних, тих, що мають на увазі й є необхідними для ефективного виконання нею, покладених на неї завдань.

1 Agreement Establishing the International Fond for Agricultural Development, 1976. Art. 10. URL: <https://www.ifad.org/en/-/document/agreement-establishing-the-international-fund-for-agricultural-development>; Consolidated version of the Treaty on European Union, 2008. Art. 47. URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0023.02/DOC_1&format=PDF

2 Gerlich, Olga Responsibility of international organizations under international law URL: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/46558>

ЛІТЕРАТУРА:

1. Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, with commentaries 2001. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_6_2001.pdf (дата звернення 20.04.2023).
2. Responsibility of International Organizations with commentaries. A/CN.4/640. URL: https://legal.un.org/docs/?path=../ilc/documentation/english/a_cn4_640.pdf&lang=EFSX (дата звернення 20.04.2023).
3. Reparation for injuries suffered in the service of the United Nations, Advisory Opinion (11 Apr. 1949). URL: <https://www.icj-cij.org/case/4> (дата звернення 20.04.2023).

УДК 341.1.

Коруц У. З.

*к.ю.н., доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Західноукраїнського національного
університету*

ШЛЯХИ СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ТРИБУНАЛУ ЩОДО ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Легітимність є ключовим питанням у сфері міжнародного кримінального права, функції якого включають утвердження найфундаментальніших цінностей міжнародної спільноти [1]. Слід зазначити, що створення «спеціального» або *ad hoc* суду чи трибуналу завжди є проблематичним з точки зору легітимності. Історично склалося так, що створення спеціальних судів часто засуджувалося як ознака «правосуддя переможця» [2]. Поширеною є точка зору та міркування, що саме тому завжди краще створювати компетентні судові органи на інституційному та постійному рівні, а коли такі органи існують, віддавати перевагу зверненню до них, а не створенню спеціальних трибуналів. Але на нашу думку, ситуація в Україні, повномасштабне вторгнення росії, злочин агресії проявляють протилежне бачення та все більш актуалізують питання щодо необхідності створення Спеціального Трибуналу.

На жаль, існуючий правовий та інституційний механізм не дозволяє розглядати злочини агресії в Україні в судовому порядку. Враховуючи